

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Terezy Kučerové v právní věci žalobce: **N. E.**, zast. JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou, se sídlem Karlovo náměstí 18, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 8. 2024, č. j. OAM-926/ZA-ZA11-ZA21-2024, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2025, č. j. 13 Az 28/2024-23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a, ani podle § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce se bránil proti napadenému rozhodnutí žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který shora uvedeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) žalobu zamítl jako nedůvodnou.

[3] Městský soud předeslal, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podal žalobce dne 19. 7. 2024. Z ní vyplývá, že se narodil a naposledy v zemi původu také bydlel v Taškentu, je státním příslušníkem Uzbekistánu, ruské národnosti, náboženským přesvědčením pravoslavný křesťan. Nikdy nebyl členem žádné politické strany ani se politicky neangažoval. Je svobodný a bezdětný, do České republiky přicestoval v září 2013 a pobýval zde až do roku 2022 na studentské vízum. Pracovní vízum mu uděleno nebylo. Za důvod podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl ve své žádosti to, že v zemi původu nic nemá, v České republice má přítelkyni ukrajinské státní příslušnosti, chce s ní zde být a založit rodinu, má zde i svého bratra. Při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce dále uvedl, že ze země původu odcestoval z důvodu studia v České republice, problémy s vycestováním neměl. Jednou měl problém s prodloužením víza, protože nezískal dostatek kreditů. V zemi původu byl jednou za účelem vyřízení nového

cestovního dokladu. Se státními orgány problémy neměl. Z důvodu pravoslavného náboženského vyznání by v případě návratu do země původu mohl pocítit diskriminaci, neboť pro vyznavače jiného náboženství než islámu je náročné najít uplatnění na trhu práce, přednost dostávají muslimové. Diskriminaci pocítil i při vystavování nového cestovního dokladu, kdy musel na úřadě přejít na konec fronty, když úředník zjistil, že není muslim. V České republice je plně integrovaný, zná jazyk a chce zde zůstat.

[4] Městský soud nejprve poukázal na to, že žalobce v žalobě uváděl především obecná tvrzení o nezákonnosti bez jejich konkrétní specifikace na jeho případ, tedy bez uvedení, z jakých konkrétních skutkových a právních důvodů je napadené rozhodnutí nezákonné. Zdůraznil, že není úkolem soudu konkrétní tvrzení za žalobce domýšlet. V odpovídající míře obecnosti dodal, že nezákonnost v postupu či závěrech žalovaného neshledal.

[5] Dále se městský soud věnoval otázce tvrzené diskriminace žalobce pro jeho ruskou národnost v kontextu neudělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. S odkazem na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 7. 12. 2005, č. j. 4 Azs 151/2005-86) vyslovil, že žalobce v průběhu správního řízení netvrdil namítanou diskriminaci pro ruskou národnost, která by měla být důvodem podání jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný se této otázce věnoval v rozsahu žalobcových tvrzení uvedených ve správním řízení, tedy s ohledem na diskriminaci při uplatnění na trhu práce, aniž však za žalobce blíže domýšlel důvody pro udělení azylu, které sám neuplatnil. Ve shodě s žalovaným městský soud uzavřel, že ojedinělá negativní zkušenost při vyřizování cestovního dokladu nenaplnuje intenzitu pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu a nelze dovodit, že by žalobci jako vyznavači pravoslavného křesťanství hrozilo skutečné nebezpečí pronásledování. Jedná se totiž o církev registrovanou a státem podporovanou. Žalobce se státními orgány nikdy neměl problém a z jeho azylového příběhu uvedeného ve správním řízení vyplývá zřetelně to, že důvodem podání jeho žádosti byla snaha o legalizaci pobytu v České republice.

[6] Městský soud nepřisvědčil námitce o neaktuálnosti opatřených informací o zemi původu, stejně jako žalobcovu tvrzení o tom, že v případě vycestování do Ruska se obává narukování do armády. V této souvislosti zdůraznil, že žalobce je státním příslušníkem Uzbekistánu a takto jej také žalovaný posuzoval.

[7] K namítaném rozporu s mezinárodními závazky, zásadou *non-refoulement* i judikaturou Evropského soudu pro lidská práva dále městský soud uvedl, že v řízení, v němž žalovaný vycházel z dostatečných a aktuálních informací o zemi původu, nevyšly najevo žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly nedodržování základních lidských práv a svobod v zemi žalobcova původu a v posouzení ze strany žalovaného neshledal městský soud ani namítanou neobjektivitu či jednostrannost v neprospěch žalobce. Městský soud dále doplnil, že zcela bez významu je žalobcova argumentace týkající se Uzbekistánu jako bezpečné země původu, neboť to nebylo předmětem posouzení v napadeném rozhodnutí a žalovaný takto vůbec neargumentoval.

[8] K námitce, podle níž žalovaný neuznal důvod soukromého života a podle níž byl postup žalovaného v rozporu s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, městský soud vysvětlil, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany více než rok poté, co dne 1. 7. 2023 nabyla účinnosti novela zákona o azylu, která zrušila § 14a odst. 2

pokračování

písm. d) zákona o azylu. Ten se tudíž na žalobcův případ neaplikuje. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu městský soud závěrem dodal, že cestou k legalizaci pobytu na území České republiky není žádost o udělení mezinárodní ochrany, nýbrž prostředky, které poskytuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, a o změně některých zákonů.

III.

[9] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhuje zrušit napadený rozsudek i napadené rozhodnutí a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

[10] Stěžovatel považuje kasační stížnost za přijatelnou, neboť se městský soud dostatečně nezabýval konkrétní stěžovatelovou situací a pouze obecně převzal argumentaci žalovaného a „rozhodoval ustálenou správní praxí bez hlubší úvahy o celkové situaci stěžovatele.“

[11] Podle stěžovatele městský soud při posouzení věci postupoval v rozporu s přímo použitelným právem Evropské unie a zatížil napadený rozsudek nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů. Ta spočívá v chybějícím vypořádání se s námitkou směřující k udělení doplňkové ochrany. Podle stěžovatele i když městský soud poukázal na novelu zákona o azylu účinnou od 1. 7. 2023, kterou došlo ke zrušení jeho § 14a odst. 2 písm. d), přesto jsou použitelné závěry, které vyslovil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-48. Žalovaný se přitom s vazbami stěžovatele na území domovského státu vypořádal s odkazem na to, že Uzbekistán je bezpečnou zemí původu, absenci soukromého a rodinného zázemí upozadil a okolnost pobytu stěžovatelovy matky v Rusku nepovažoval za důvodnou s ohledem na to, že stěžovatel není nucen do Ruska vycestovat. Uvedené posouzení považuje stěžovatel za formalistické. Diskriminaci občanů Uzbekistánu ruské národnosti nelze přehlížet.

[12] V další části kasační stížnosti stěžovatel obecně pojednává o bezpečné zemi původu a poukazuje i na nezbytnost respektovat zásadu *non-refoulement* a na nemožnost navrátit uprchlíka na hranice zemí, ve kterých by jeho život či osobní svoboda byly ohroženy na základě jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení.

IV.

[13] Žalovaný vyjadřuje nesouhlas s kasační stížností a popírá její oprávněnost. Ve správním řízení se nedopustil žádné nezákonnosti, ani jiného pochybení. S napadeným rozsudkem se ztotožňuje. Žalovaný poukazuje na to, že porovnáním tvrzení stěžovatele ve správním řízení a v žalobě je zjevné, že stěžovatel v žalobě vykonstruoval jiný a mnohem vyhrcořenější azylový příběh. Ve správním řízení se nikdy nevyjádřil v tom smyslu, že by mohl být po návratu do Uzbekistánu pro svou ruskou národnost a pravoslavné náboženské vyznání pronásledován ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu. Přitom nebylo povinností žalovaného za stěžovatele domýšlet a dovozovat skutečnosti o jeho potenciálním ohrožení, které sám ve správním řízení neuvedl. Žalovaný navrhuje kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost nebo zamítnout jako nedůvodnou.

V.

[14] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je podání kasační stížnosti přípustné.

[15] Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je věcí mezinárodní ochrany, v souladu s § 104a s. ř. s. se Nejvyšší správní soud dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Pro vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž neurčitý právní pojem *přesah vlastních zájmů stěžovatele* vyložil.

[16] Podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele ve smyslu těchto judikатурních závěrů však Nejvyšší správní soud v nyní posuzované věci nedovodil. Jak již uvedeno, stěžovatel přijatelnost kasační stížnosti dovozuje z toho, že se městský soud dostatečně nezabýval konkrétní situací stěžovatele a „o věci rozhodoval ustálenou správní praxí bez hlubší úvahy o celkové situaci stěžovatele.“ Byť uvedená formulace není zcela srozumitelná, je z ní zřejmé, že stěžovatel nenamítá, že by se měly při posuzování jím uplatňovaných kasačních námitek řešit i právní otázky dosud neřešené vůbec či řešené v judikatuře rozdílně, resp. aniž vyplynula potřeba tzv. judikатурního odklonu od výkladu přijímaného v otázkách stěžovatelem nastolených. V obecnosti poukazuje na rozpor závěrů městského soudu s přímo použitelným právem Evropské unie a s relevantním mezinárodním právem, z čehož dovozuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Tuto nepřezkoumatelnost spatřuje v nevypořádání se s námitkou směřující k udělení doplňkové ochrany. Jinými slovy stěžovatel namítá chybějící úvahy ve vztahu k udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu.

[17] Nejvyšší správní soud již nyní uvádí, že stěžovatelem tvrzený nedostatek napadeného rozsudku neshledal, přijatelnost kasační stížnosti pro tuto vadu tudíž nedovodil.

[18] Městský soud se problematice možného rozporu napadeného rozhodnutí s mezinárodními závazky přijatými Českou republikou věnoval v odst. 21. až 30. napadeného rozsudku. Poukázal přitom na skutečnost, že z podkladů obsahujících informace o zemi stěžovatelova původu vyplývá nejen aktuální situace v Uzbekistánu, kterou žalovaný poměřil s azylovým příběhem vyličeným ve správním řízení, ale také, že z nich nelze dovodit nedodržování základních lidských práv a svobod v případě stěžovatelova návratu do země původu. Městský soud se v odst. 23. napadeného rozsudku výslovně vyjádřil i k otázce možného porušení přímo použitelných právních předpisů Evropské unie a mezinárodního práva, které však nedovodil. K tomu dále (v odst. 26. a 29. napadeného rozsudku) doplnil, že s ohledem na skutečnost, že stěžovatel podal žádost o udělení mezinárodní ochrany až poté, co s účinností od 1. 7. 2023 došlo v důsledku novely zákona o azylu provedené zákonem č. 173/2003 Sb., ke zrušení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, nelze toto ustanovení na stěžovatelův případ aplikovat. Zbylé důvody pro udělení doplňkové ochrany vyplývající z písm. a) až c) téhož ustanovení pak žalovaný v napadeném rozhodnutí posoudil a v tomto směru stěžovatel v žalobě ničeho nenamítal. Je tedy zřejmé, že městský soud se k otázce možnosti udělení doplňkové ochrany, konkrétně podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, vyjádřil, a to nejen dostatečně, ale i se správným závěrem

pokračování

o nemožnosti dané ustanovení na stěžovatelův případ aplikovat pro jeho zrušení před podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

[19] Za nepřípadný pak Nejvyšší správní soud považuje stěžovatelův odkaz na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-48. V uvedeném usnesení (což je však podle obsahu kasační stížnosti stěžovateli zřejmé) se rozšířený senát vyjadřoval k § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu v jeho znění účinném do 30. 6. 2023 (viz právní věta, která zní: *„Doplňkovou ochranu na základě § 14a odst. 2 písm. d) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném do 30. 6. 2023, bylo možné udělit i) cizinci, kterému by v případě jeho vycestování z České republiky hrozila ve státě jeho původu vážná újma, ii) která svou intenzitou nemusí dosahovat intenzity újmy předvídané v § 14a odst. 2 písm. a) až c) zákona o azylu a iii) s ohledem na hrozbu této vážné újmy by vycestování cizince znamenalo porušení mezinárodních závazků České republiky.“*), přičemž v souzené věci se jedná o aplikaci zákona o azylu v jeho pozdějším znění účinném od 1. 7. 2023, kdy již byl § 14a odst. 2 písm. d) zrušen.

[20] Poukazuje-li stěžovatel dále na to, že žalovaný se vypořádal pouze se stěžovatelovými vazbami na území domovského státu a že vycházel z toho, že Uzbekistán je bezpečnou zemí původu, zbývá dodat, že tato námitka je nepřijatelná. Nesměruje totiž vůči napadenému rozsudku, nýbrž vůči závěrům žalovaného, tudíž nanejvýš vůči napadenému rozhodnutí. To však není předmětem přezkumu v řízení o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud jen pro úplnost dodává, že žalovaný své závěry o neudělení mezinárodní ochrany v jakémkoliv z jejích forem vůbec nezaložil na tom, že Uzbekistán je bezpečnou zemí původu. Na to ostatně případně poukázal již městský soud v odst. 24. napadeného rozsudku.

[21] Tvrdí-li dále stěžovatel v kasační stížnosti, že při poslední návštěvě domovského státu pocítil diskriminaci osob ruské národnosti intenzivněji a naléhavěji a je otázkou, jak se bude tento stav vyvíjet do budoucnosti a v obecnosti pojednal o nutnosti respektování zásady *non-refoulement* v jejím „evropském“ pojetí i v poněkud odlišném pojetí čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků, nutno dodat, že tato stížnostní argumentace je veskrze obecná a bez konkrétní spojitosti se stěžovatelovými tvrzeními obsaženými v jeho žádosti o mezinárodní ochranu. Především z ní neplyne, jakého pochybení se v tomto ohledu měl městský soud dopustit. Nejvyšší správní soud na tomto místě poukazuje na to, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského (resp. zde městského) soudu a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se musí vztahovat právě k tomuto rozhodnutí (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2004, č. j. 3 Azs 43/2003-48, anebo ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47). Nejvyšší správní soud již také například v usnesení ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS, vyslovil, že *„aby vůbec byla kasační stížnost způsobilá k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu, proti němuž byla podána, a nikoli nějaký jiný akt (...)“*.

[22] Právě popsáním způsobem však stěžovatel svoji kasační stížnost v otázce porušení mezinárodních závazků, přímo použitelného práva Evropské unie, diskriminace či nutnosti respektování zásady *non-refoulement* neformuluje, tedy nebrojí proti vlastním úvahám městského soudu vysloveným o předestřených otázkách v napadeném rozsudku. Stěžovatel žádným konkrétním způsobem nezpochybňuje závěry městského soudu obsažené ve zmíněných pasážích napadeného rozsudku (především odst. 21. až 30.), v nichž o nich

pojednal. S ohledem na právé uvedené lze uzavřít, že kasační stížnost se v rozsahu uvedených námitek opírá jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s., a proto podle § 104 odst. 4 téhož zákona není v tomto rozsahu přípustná (viz též např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2003, č. j. 6 Azs 44/2003-31, č. 738/2006 Sb. NSS, či ze dne 2. 6. 2023, č. j. 4 As 191/2022-38 a řadu dalších).

[23] Nejvyšší správní soud již jen pro úplnost dodává, že s ohledem na to, že kasační stížnost obsahuje v převážné míře pouze obecné formulace týkající se tvrzeného rozporu s evropským či mezinárodním právem, potažmo ohledně bezpečných zemí původu (o což v dané věci vůbec nejde), ani závěry Nejvyššího správního soudu nemohou být podrobnější, a jsou tudíž také vysloveny pouze v odpovídající míře obecnosti. Jak již uvedeno shora, kasační stížnost má obsahovat konkrétní důvody, pro které považuje stěžovatel závěry městského soudu o určité sporné právní otázce za nesprávné. Naproti tomu není úkolem Nejvyššího správního soudu za stěžovatele domýšlet konkrétní stížnostní námitky, na základě nichž by bylo možné jeho kasační stížnosti vyhovět.

[24] Nejvyšší správní soud proto shrnuje, že městský soud se v napadeném rozsudku vyjádřil ke všem uplatněným žalobním bodům, žádný z nich neopomněl a věcně, srozumitelně a přesvědčivě vypořádal veškeré žalobní námitky. Poukázal na důvody stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany (snaha o setrvání na území České republiky, kde na rozdíl od země původu má partnerku, práci i přítele), zohlednil výsledky správního řízení a v něm shromážděné informace, a takto zjištěné skutečnosti podřadil pod jednotlivé, na posuzovaný případ dopadající, hmotněprávní normy, aniž se přitom dopustil odklonu od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu.

VI.

[25] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. jako nepřijatelnou odmítl.

[26] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33). Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a právo na náhradu nákladů řízení tudíž nemá. Žalovanému jako v řízení úspěšnému účastníku žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. července 2025

Mgr. Petra Weissová
předsedkyně senátu